

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. július 27. – augusztus 2.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Növekvő feszültségek a Közel-Keleten	4
Kelet-Ázsia.....	15
Dél-Ázsia	19
Délkelet-Ázsia.....	22
Közel-Kelet.....	28
Oroszország és a posztsovjet térség	32
Impresszum	36

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Növekvő feszültségek a Közel-Keleten

Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Meszár, Veres Szabolcs,
Zoltai Alexandra

Növekvő feszültségek a Közel-Keleten

Az elmúlt két hétben történt merényletek, a Hezbollah és Izrael csapásai, valamint Irán fenyegetőzése felerősítik azon aggodalmakat, hogy a gázai konfliktus egy szélesebb körű közel-keleti háborúvá fajulhat. Elemzésünkben megvizsgáljuk a térség legfrissebb eseményeit, valamint bemutatjuk az azokkal kapcsolatos eurázsiai reakciókat.

Az elmúlt hét főbb eseményei

A Hezbollah június 27-én egy foci pályát talált el rakétával, aminek következtében 12 gyermek és fiatalkorú vesztette életét. Ez a legsúlyosabb offenzíva az ország északi határa mentén egy izraeli célpontra az Izrael és a Hezbollah libanoni fegyveres csoport közötti harcok kezdete óta. Izrael a Hezbollahot hibáztatta az izraeli ellenőrzés alatt álló Golán-fennsíkron történt csapásért, de a libanoni szervezet tagadta az támadásban való részvételét, sőt azt nyilatkozták, hogy a zsidó állam követte el azt. Ők azt [állítják](#), hogy az izraeli vaskupola védelmi rendszer lövedéke érte a várost, ellensúlyozva az izraeli katonai helyszíneket célzó rakéta-becsapódásokat.

Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök arra [figyelmeztetett](#), hogy a Hezbollah „súlyos árat fog fizetni ezért a támadásért [...]”. Daniel Hagari, az izraeli hadsereg szóvivője a leghalálosabb izraeli civilek elleni támadásnak [nevezte](#) az esetet a Hamász október 7-i támadása óta. Israel Katz izraeli külügyminiszter pedig [kifejtette](#), hogy „kétségtelen, hogy a Hezbollah itt átlépte az összes vörös vonalat, és a válasz is ezt tükrözi majd”. Hozzátette, hogy „közeledünk a pillanathoz, amikor egy teljes háborúval nézünk szembe.”

Június 28-án este összeült az izraeli katonai bizottság, ahol a miniszterelnök és a védelmi miniszter felhatalmazást kaptak arra, hogy az általuk meghatározott módon és időben válaszcsapást hajtsanak végre a Hezbollah ellen Libanonban. Azóta folyamatosak a libanoni szervezetet ért offenzívák. Az izraeli védelmi erők (IDF) július 28-án, vasárnap a Hezbollah több célpontjára csapott le, az ország keleti részén fekvő Baalbek településtől nyugatra, Libanon mélyén is, nem csak az izraeli határ szomszédságában, Dél-Libanonban. A kitűzött célpontok között gyegyverraktárak és az infrastruktúra voltak.

Váratlan likvidálások

Meggyilkolták a Hamász politikai vezetőjét, Ismail Hanijét Iránban – [közölte](#) a Hamász. A szervezet „súlyos eszkalációnak” minősítette a csapást, amely nem éri el céljait.

Az iráni Iszlám Forradalmi Gárda is [megerősítette](#) Hanije halálát néhány órával azután, hogy részt vett az ország új elnökének, Maszúd Pezeskiánnak az eskütételi ceremóniáján, és közölték, hogy nyomozást folytatnak. Az iráni média közleményében Pezeskián [kijelentette](#), hogy Irán „megvédi területi integritását, méltóságát, becsületét és büszkeségét, és arra készíti a terrorista megszállókat, hogy megbánják gyáva tettüket”.

Benjámín Netanjahu miniszterelnök arra [figyelmeztetett](#), hogy „kihívásokkal teli napok várnak” Izraelre. Hozzátette, hogy Irán és regionális meghatalmazottjai támadásaira készülnek. A tel-avivi katonai parancsnokság háromórás biztonsági kabinetülésének végén azt

mondta, hogy Izraelt az egész régióból fenyegetik, miután nemrégiben Bejrútban megölték Fuád Sukrt, akit a Hezbollah „vezérkari főnökének” nevezett. Izraeli [források](#) szerint ő volt a fő összekötő Irán és a Hezbollah között, és ő volt a felelős a szervezet rakétáiért.

Továbbá egy [csapás során](#) szintén életét vesztette az iráni Forradalmi Gárda egy fontos parancsnoka Damaszkuszban, Habíb Zádeh.

Ezenfelül az izraeli vezetés [nyomatékosította](#), hogy minden forgatókönyvre készen állnak, és egységesen és határozottan fel fognak lépni minden fenyegetés ellen. Az izraeli elnök, Isaac Herzog pedig azt nyilatkozta, hogy: „nem akartunk és nem is akarunk háborút, de fel kell rá készülnünk”.

Megtorlásra várva

Az Egyesült Államok vezetése azt [mondta](#), hogy Irán támadása Izrael ellen a küszöbön áll. Ennek megakadályozása érdekében Michael Kurilla, a közel-keleti amerikai erőkért felelős tábornok, az amerikai központi parancsnokság (CENTCOM) vezetője augusztus 3-án [megérkezett](#) a Közel-Keletre. Kurilla célja, hogy mozgósítsa azt a nemzetközi és regionális koalíciót, amely április 13-án sikeresen védte meg Izraelt egy iráni támadástól. Az Egyesült Államok és partnerei – köztük Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország és Egyiptom – is mindent elkövet diplomáciai szinten, hogy megakadályozzák a további regionális eszkalációt.

Antony Blinken amerikai külügyminiszter augusztus 4-én azt [mondta](#), hogy Washington úgy véli, az elkövetkező 24-48 órán belül megkezdődhet egy iráni támadás Izrael ellen. Ez a jóslat nem vált be, de a Hezbollah a bejelentést követően éjszaka drónokkal támadta a 91. hadosztály állásait Izraelben, [állításuk](#) szerint több katonával végeztek.

Joe Biden amerikai elnök augusztus 5-én [összehívta](#) nemzetbiztonsági stábját, hogy megvitassák a közel-keleti fejleményeket. Biden Abdullah jordán királlyal is konzultált. Mindeközben a jordán külügyminiszter, Ajman asz-Szafadi jordán [látogatást](#) tett Iránban. Jordánia együttműködik az Egyesült Államok erőivel, és szorosan kooperál más hadseregekkel, köztük Izrael és Szaúd-Arábia hadseregével.

A fokozódó feszültségek közepette Irán kezdeményezésére rendkívüli ülést [tartottak](#) az Iszlám Együttműködési Szervezetben (OIC), ahol a perzsa állam megpróbálta rákényszeríteni az arab országokat, hogy vezessenek be szankciókat Izrael ellen. Bár sok Öböl-menti vezető elítélte Izrael tetteit, önmérsékletre sűrgették Iránt. A találkozót a szaúd-arábiai Dzsiddában, az OIC központjában tartották.

Más frontok is nyíltak?

Fennáll a veszélye, hogy más frontok is megnyílhatnak. Október 17-e óta a különböző Irán által támogatott síita milíciák legalább 172 alkalommal [támadtak](#) a Közel-Keleten állomásozó amerikai csapatokra. Július 25-én az Irán által támogatott milíciák megtámadták az Ain el-Aszad légitámaszpontot Irakban és egy másik bázist Szíriában. Július 26-án és 27-én újabb rakétatámadásokat indítottak. Erre válaszul az amerikai erők július 30-án „önvédelmi légicsapást” mértek az Irán által támogatott terrorista milíciák ellen Irakban. Az Egyesült Államok egy Bagdadtól délre fekvő támaszpontot vett célba, amelyet az iraki Népi Mozgósítási

Erők (PMF) használnak, amely szervezetet eredetileg az Iszlám Állam leküzdésére hoztak létre. Mára több, Irán által támogatott milíciát tartalmaz, amelyek mind szembehelyezkednek az Egyesült Államokkal és Izraellel.

Mindezekből érzékelhető, hogy a konfliktus egyre inkább kiszélesedik, és nemcsak a jemeni húszik, hanem más Irán által támogatott milíciák is támadják az amerikai és izraeli érdekeltségeket. Az USA mindeztidáig nem reagált az összes ellenük indított offenzívára, de most úgy tűnik, hogy sokkal keményebben fognak fellépni e militáns csoportok ellen.

Eszkalálódik a helyzet Izrael és Irán között?

A feszültség a két ország között nem újkeletű. Izrael április elején megtámadta Irán damaszkuszi konzulátusát, mely során fontos iráni katonai vezetők vesztették életüket. Ezt követően a perzsa ország összesen 320 légi eszközt [indított](#) Izrael ellen, szinte az összeset elfogták. Ez utóbbi támadást figyelmeztetésnek szánták, jelezve, hogy Irán fegyvereivel képes elérni Izrael területét.

Annyi bizonyos, hogy Irán megtorlásra készül amiatt, mert a saját területén követték el a Hanije elleni merényletet. Nekik most erőt és határozottságot kell mutatniuk. Azt még nem lehet tudni, hogy milyen jellegű válaszcsepásra lehet tőlük számítani, de várhatóan az általuk támogatott milíciákon keresztül fokozni fogják a Közel-Keleten lévő amerikai és izraeli érdekeltségek elleni akciókat, sőt, az Iránból indított támadások sem kizárhatók.

Izrael szintén fokozott készültségben van, és megtorlásra készül. Az elmúlt napok eseményei további aggodalmakat szülnek amiatt, hogy a gázai konfliktus szélesebb körű közel-keleti háborúvá fajul. Az Egyesült Államok a növekvő feszültségre hivatkozva [felszólította](#) állampolgárait, hogy ne utazzanak Libanonba. A Külügyminisztérium azt tanácsolta a libanoni amerikaiaknak, hogy lehetőleg távozzanak a közel-keleti országból.

A nagyhatalmak békéltetésben betöltött szerepe

Lloyd Austin, az Egyesült Államok védelmi minisztere azt [közölte](#), hogy országa „bizonyára segít megvédeni Izraelt”, ha a regionális konfliktus eskalálódik. Az USA sosem rejtette véka alá, hogy melyik oldalra áll a közel-keleti konfliktusokban. Habár az elmúlt időszakban többször is hangoztatták, hogy támadó hadműveletekben nem fognak részt venni, de a védekezést tekintve mindig aktív szerepet fognak betölteni. Erre példa, hogy az áprilisi Izraelt ért iráni támadás során is részt vettek több száz drón és rakéta elhárításában.

A közel-keleti feszültség enyhítésében nagy szerepe lehet a nagyhatalmaknak és azon belül az Egyesült Államoknak, de ez utóbbi a békéltető tárgyalásokon általában nem semleges. Emellett többször is [megakadályozták](#), hogy a Biztonsági Tanács elismerje a palesztin államiságot és Palesztina teljes jogú ENSZ tagságát. Hangsúlyozzák, hogy egy palesztin állam csakis a két konfliktusban álló fél megegyezését követően jöhetne létre, valamint akkor, ha a palesztin népnek lesz egy mindenki által elfogadott képviselője. Ez utóbbit tekintve Kína [hozzájárulása](#) lehetne a döntő, mivel a távol-keleti ország sokat tesz azért, hogy a Fatah és a Hamász kiegyezzen egymással, mivel ez elengedhetetlen része a tartós béke elérésének.

Erdogan bejelentette: Törökország beléphet a háborúba

Recep Tayyip Erdogan nemrég arról [beszélt](#), hogy Törökország is beléphet a háborúba. Felidézte, hogy korábban Líbiában és Hegyi-Karabahban is beavatkoztak, és nem zárja ki, hogy újra megtegyék. Szerinte most egységesen kell fellépni, nem szabad megengedniük, hogy Izrael folytassa Palesztina ostromát, arra viszont nem tért ki, hogy Izrael esetében pontosan milyen lépéseket terveznek.

Erdogan fenyegetése inkább a retorika szintjén fontos. Ne felejtsük el, hogy az Egyesült Államok és Törökország kapcsolata történelmileg szoros, különösen a NATO keretén belül, amelyhez Törökország 1952-ben csatlakozott. De ez Izrael esetében is fennáll, tehát nehéz elképzelni, hogy az USA két fontos közel-keleti szövetségese között háború fog kirobbanni. Másrészt a török elnök az ilyen erős kijelentések által szavazatokat tud szerezni, és a belpolitikai és gazdasági krízisekről is el tudja vonni a figyelmet.

Eurázsiai vélemények a közel-keleti helyzetről

Kelet-Ázsia

[Kína közölte](#), hogy szorosán figyelemmel kíséri a helyzetet, és határozottan ellenzi és elítéli a merényleteket. „Szorosan nyomon követjük az incidenst. Kína... mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az még nagyobb zűrzavarba sodorhatja a régiót. Kína a regionális viták és tárgyalások párbeszéd útján történő rendezésére ösztönözné a régiót, valamint azon az állásponton van, hogy minél hamarabb egy átfogó és állandó tűzszünet kellene Gázában, és nem szabadna tovább eszkalálódnia a konfliktusnak és a konfrontációnak” – mondta Lin Jian, Kína Külügyminisztériumának szóvivője.

Egyes kínai szakértők szerint a közel-keleti konfliktushullám valószínűleg beárnyékolja a megbékélési folyamatot. Wang Jin, a Hsziani Északnyugati Egyetem Közel-Kelet Tanulmányok Intézetének docense úgy véli, hogy a Hanijeh elleni támadás véget vethet az Izrael és a Hamász közötti politikai tárgyalásoknak. „A folyamatban lévő párbeszédnek nagyon kritikus szakaszban vannak, és ez az incidens negatívan befolyásolhatja az izraeli-palesztin helyzet irányát” – mondta Wang.

Izrael többfrontos hadműveletekben vesz részt, egyik oldalon csapást mér a libanoni Hezbollahra, a másik oldalon pedig támadásokat indít a jemeni húsz erők ellen. Ez a legutóbbi támadás Irán határain belül még jobban rávilágít a konfliktusok eszkalálódó hullámára a Közel-Keleten – mondta Sun Degang, a Fudan Egyetem Közel-Kelet Tanulmányok Központjának igazgatója. „Ennek eredményeként az Izrael és Palesztina közötti megbékélési erőfeszítések, valamint a Hamász és Izrael közötti béketárgyalások valószínűleg jelentős kudarcok elé néznek” – tette hozzá Sun.

„Izrael egyrészt továbbra is időszakos katonai csapásokat hajt végre Gáza ellen. Másrészt a Hamász magas rangú vezetőit célozza meg a pontos felszámolás politikájával” – mondta Liu Zhongmin a Shanghai International Studies University Közel-Kelet Tanulmányok Intézetének professzora.

Zhai Jun Kína közel-keleti ügyekért felelős különmegbízottja kedden találkozott Mohszen Bakhtiar Irán kínai nagykövetével. A Kínai Külügyminisztérium által közzétett információk szerint a két fél egyetértett abban, hogy a dél-libanoni feszültséget a lehető leggyorsabban enyhíteni kell, hogy megakadályozzák a konfliktus kiterjedését vagy regionális háborúvá fajulását.

Kína beutazási [figyelmeztetést](#) adott ki Libanonra, mivel az Izraellel fennálló feszültség fokozódása miatt féltő, hogy egy szélesebb körű közel-keleti konfliktus robbanhat ki. A libanoni kínai nagykövetség arra kérte az állampolgárokat, hogy legyenek óvatosak az országba való utazás során, és „súlyosnak és összetettnek” nevezte az ottani biztonsági helyzetet. A hétfő este közzétett közleményében a nagykövetség arra is felszólította Libanonban lévő polgárait és intézményeit, hogy „maradjanak fokozott készenlétben, és erősítsék meg a biztonsági óvintézkedéseket és készüljenek fel egy esetleges vészhelyzetre”.

[Dél-Korea bejelentette](#), hogy megtiltja állampolgárai számára az izraeli és libanoni határ menti területekre való utazást, miután az ország vezetése azt tanácsolta állampolgárainak, hogy hagyják el az érintett területeket a közel-keleti feszültség fokozódása közepette. [Dél-Korea Külügyminisztériuma](#) 3-as szintű utazási figyelmeztetést adott ki, valamint 4-es szintű utazási tilalmat a Gázai övezetre. A minisztérium szerint Irán legtöbb területére 2-es szintű utazási figyelmeztetés vonatkozik, amely a sürgősséggel utazás elkerülésére figyelmeztet. Dél-Korea Külügyminisztériuma közölte, hogy a tilalom szerdától lép életbe a kék vonal közelében lévő területeken, utalva a Libanon és Izrael közötti demarkációs vonalra, ahol a nemzetközi határ egyes részei vitatottak. A minisztérium közleménye szerint ideiglenes figyelmeztetést is kiadtak az iráni beutazásra vonatkozóan. Ezt azután adták ki, hogy a libanoni Hezbollah csoport egyik parancsnoka és a Gázai övezetet irányító Hamász politikai szárnyának vezetője meghalt – mondta Lee Jae-woong, a minisztérium szóvivője. „A dél-koreai kormány... reméli, hogy a feszültség enyhítésére irányuló diplomáciai erőfeszítések, mint például a fegyverszünetről és a túsok szabadon bocsátásáról szóló tárgyalások, nem állnak le” – mondta Lee egy tájékoztatóban. A [minisztérium szerint jelenleg](#) több mint 500 dél-koreai állampolgár tartózkodik Izraelben, és körülbelül 120 Libanonban. Figyelmeztetettek továbbá arra is, hogy az említett határ menti területekre utazó dél-koreaiakat az útlevéltörvény értelmében büntethetik. Médiaértesülések szerint tavaly nyárig legalább négy dél-koreai személyt elítéltek azért, mert megsértették az engedély nélkül Ukrajnába történő utazás tilalmát.

[Japán arra szólította fel állampolgárait](#), hogy hagyják el Libanont és ne utazzanak oda. Japán Külügyminisztériuma felszólította libanoni állampolgárait, hogy hagyják el az országot, és „kiürítési figyelmeztetést” adtak ki Libanon minden részére.

Délkelet-Ázsia

A teheráni rajtaütés, amelynek következtében meghalt Ismail Hanije, a Hamász Politikai Hivatalának vezetője és az elmúlt 20 év egyik vezető személyisége, különböző reakciókat váltott ki Délkelet-Ázsiában. Sokan kíváncsiak arra, hogy halála milyen hatással lesz a Közel-Keleten zajló konfliktusra Fuád Sukr, a Hezbollah egyik legfontosabb katonai parancsnoka

halálával együtt, akit Bejrútban öltek meg egy olyan műveletben, amelyet Izrael nyíltan magára vállalt.

A teheráni és bejrúti merényletek egyértelművé tették egy szélesebb körű konfliktus kockázatát, különösen azután, hogy Irán legfőbb vezetője, Ali Hámenei ajatollah kemény büntetést és bosszút ígért Izraelnek. Hanije halála tovább gyengíti a gázai tűzszünet esélyeit, ahogyan Jahja Szinvár felemelkedése is a Hamászon belül, akinek többé nem kell rivalizálnia a mozgalom alapítójához, Ahmed Jászínhoz közel álló és a mozgalom nemzetközi arcának tekintett Hanijével. Az a tény, hogy ez utóbbit egy nappal azután ölték meg Teheránban, hogy részt vett az új iráni elnök, a reformista Maszúd Pezeskián beiktatásán, csökkentte az utóbbi egyéni mozgásterét, miközben az ország vezetését egyesíti.

A délkelet-ázsiai országok kormányainak Hanije halálára adott reakciói közül Anvár Ibrahim, a szunnita muszlim többségű Malajzia miniszterelnökének [megnyilvánulása](#) volt kifejezetten éles hangú. „Nyilvánvaló, hogy ezt a bűncselekményt csakis a teljes büntetlenség környezetében lehetett végrehajtani” – mondta, utalva a Gázában a konfliktus kezdete óta megölt közel 40 ezer palesztinra. „Azok a kritikusok, akik bíráltak, amiért a múltban találkoztam Iszmail Hanijével, nem értékelik Hanije mélységes vágyát a békés Közel-Keletre és a méltóságát visszanyerő palesztin nemzetre” – tette hozzá Anvár Ibrahim, megjegyezve, hogy „egy kedves barátom és népének bátor szószólója elvesztését gyászolom”.

Indonézia elnöke, Joko Widodo, szintén [elítélte](#) a merényletet: „Azt hiszem, mindenki, beleértve Indonéziát is, határozottan elítéli az ilyen erőszakot és gyilkosságot. Igen, ez erőszak volt, egy olyan gyilkosság, amelyet nem lehet eltűnni. És Irán szuverén területén történt.”. Indonézia második legnagyobb, mintegy 60 millió fős tagságú konzervatív szunnita NGO-ja, a Muhammadiyah reakciójában [kiemelte](#), „reméljük, hogy a béke és az igazságosság felé vezető folyamatot az őt [Hanije] leváltó harcosok folytatni fogják. A világgözösségnek össze kell fognia, hogy szembenézzen a gyarmatosítás, a megszállás és a kegyetlenség minden formájával, amelyet Izrael a palesztin nép ellen folytat”.

A Hamász 2023. október 7-i izraeli támadásait követően, amelyek során négy Fülöp-szigeteki állampolgár életét vesztette, további kettőt pedig túszul ejtettek. A Fülöp-szigetek következetesen kiállt Izrael mellett, és elítélte az izraeliekkel szemben elkövetett brutális bűncselekményeket. A Fülöp-szigeteki elnöki hivatal Hanije halálával kapcsolatban nem adott ki hivatalos közleményt.

Thaiföld külügyminiszterhelyettese, Russ Jalichandra ugyanakkor egy interjúban úgy [fogalmazott](#), hogy Thaiföld nem nézi el az erőszakot, különösen nem Hanije meggyilkolását: „Ha valakit meggyilkolnak egy másik országban, az a nemzetközi jog megsértése. Nem látjuk, hogy ez hogyan járulna hozzá a konfliktus békés megoldásához” – mondta. „Izrael jó barátunk... jó barátnak lenni pedig azt jelenti, hogy őszintének kell lennünk a másikkal”. A Hamász tavaly novemberben több mint 100 túszt, köztük 23 thaiföldit engedett szabadon az ideiglenes tűzszünet idején, ám nyolc thaiföldi állampolgárt továbbra is fogságban tartott Gázában. A thaiföldi kormány idén májusban bejelentette, hogy ketten közülük meghaltak, de holttestüket még nem találták meg. A hat életben lévő túszt kiszabadítása a thai külpolitika egyik prioritása.

Közel-Kelet

A közel-keleti arab országok és az ott tevékenykedő különböző szervezetek szoros figyelemmel követik az eseményeket, továbbá az Iszmail Hanije elleni merénylettel összefüggésben sok vélemény látott napvilágot az elmúlt időszakban. Ezzel kapcsolatban a Hamász azt [közölte](#), hogy a csoport folytatja a gázai háborút, és bízik a győzelemben. Emellett Mahmúd Abbász palesztin elnök [elítélte](#) Hanije meggyilkolását, továbbá a különböző palesztin csoportok általános sztrájkra és tömegtüntetésekre szólítottak fel Ciszjordániában.

Yoav Galant izraeli védelmi miniszter azt [mondta](#), hogy Izrael nem törekszik a háború kiterjesztésére, de készen áll minden forgatókönyvre.

A katarai miniszterelnök, Mohammed bin Abd al-Rahmán al-Száni arra [figyelmeztetett](#), hogy Hanije meggyilkolása meggátolhatja az Izrael és a Hamász közötti gázai tűzszüneti megállapodásról szóló megbeszéléseket. Katar az Egyesült Államokkal és Egyiptommal együtt közvetít a tárgyalásokon.

Az egyiptomi külügyminisztérium [közleményében](#) az áll, hogy „a regionális eszkaláció egybeesése a gázai tűzszüneti tárgyalások előrehaladásának elmaradásával növeli a helyzet összetettségét, és azt jelzi, hogy nincs izraeli politikai akarat a helyzet megnyugtatóra”. A közlemény hozzáteszi, hogy mindezek a fejlemények „aláássák Egyiptom és partnerei azon kitartó erőfeszítéseit, hogy megállítsák a háborút a Gázai övezetben, és véget vessenek a palesztin nép szenvedésének”.

A török külügyminisztérium [közleményében](#) pedig az áll, hogy Hanije meggyilkolása „ismét azt mutatja, hogy az izraeli Netanjahu-kormánynak nem áll szándékában békét elérni”. Továbbá hozzáteszik, hogy „a régióknak sokkal nagyobb konfliktusokkal kell szembenéznie, ha a nemzetközi közösség nem tesz lépéseket Izrael megállítására”.

Ezenfelül a kurdisztáni elnökség és az iraki kormány [óva int](#) a regionális destabilizációtól, elítélve Iszmail Hanije, a Hamász politikai vezetőjének meggyilkolását. „Mély aggodalommal látjuk ezt a veszélyes fejleményt” – [fogalmazott](#) a kurd elnökség közleményében, hozzátéve, hogy „a helyzet további bonyolítása az egész régió stabilitását fenyegeti, és súlyosabb következmények és fejlemények követik majd”.

Mohammed Ali al-Húsz, a jemeni húszik legfelsőbb forradalmi bizottságának vezetője [kifejtette](#), hogy Iszmail Hanije célba vétele szörnyű terrorista bűncselekmény, valamint a törvények és az értékek kirívó megsértése”.

Posztszovjet térség

Oroszország

A Hamász vezetőjének halála negatív [reakciókat](#) váltott ki az orosz hivatalos körökben, bár Oroszország összességében a konfliktusban inkább távolságtartó pozíciót vett fel. Ez látszik a Kreml szóvivője, Dmitrij Peszkov nyilatkozatából is: „Úgy gondoljuk, hogy az ilyen akciók a régió békéjének megteremtésére irányuló kísérletek ellen irányulnak.” Oroszország hagyományosan jó kapcsolatokat ápolt Izraellel, ugyanakkor a geopolitikai realitások, valamint az erőviszonyok átrendeződése egyre szorosabbra fűzte Irán és Moszkva viszonyát, ezért

utóbbi helyzete nem egyszerű: egyrészt ki kell állnia Irán mellett, ugyanakkor az Izraellel fenntartott kapcsolatát is értelmezhető keretek között kell tartania, amely ugyan elhidegülhet, de ellenségessé nem kellen válnia. Az orosz sajtóban Peszkov lavírozó nyilatkozata dominál. A Telegrammon, valamint az egyes véleményvezérek megnyilvánulásaiban érezhetően élesebb kritika éri Izrael Teheránra mért csapását.

Dél-Kaukázus

Az eset hatásait a régió viszonyaira az Ekho Kavkaza, tulajdonképpen a kaukázusi Szabad Európa vizsgálta tüzetesen. A napokban [megjेंट cikk](#) részletesen tárgyalja több szakértő bevonásával Iszmail Hanije meggyilkolását Teheránban, és annak lehetséges következményeit a közel-keleti politikai helyzetre. Hanije az egyik szervezője volt a tavaly október 7-i izraeli támadásnak, és jelen volt Irán új elnökének beiktatásán. A gyilkosság vitákat váltott ki a Hamász és Irán lehetséges reakcióiról, valamint Teherán déli kaukázusi szomszédjaival való kapcsolatainak hatásairól. Ruszlan Suleimanov hangsúlyozza, hogy Hanije likvidálásának elsősorban Izrael miniszterelnöke, Benjamin Netanjahu számára van gyakorlati értelme, aki számára fontos, hogy eredményeket mutasson fel, és határozottnak tűnjön a támogatói előtt. Izraelben egy szélsőjobbaldali nacionalista koalíció kormányoz, keményvonalas szereplőkkel, mint Itamar Ben-Gvir és Bezalel Smotrich, akik a második, libanoni front megnyitását és az áprilisi iráni támadásért való bosszút követelik. Hanije likvidálása és a damaszkuszi iráni konzulátus elleni támadás lehetővé teszi Netanjahu számára, hogy eredményeket mutasson fel, de gyakorlatilag ez nem befolyásolja a gázai helyzetet, és növelheti az izraeli túsók fenyegetettségét. Nikita Smagin hangsúlyozza, hogy Hanije meggyilkolása Teheránban fokozza az ellentéteket, és kényelmetlen helyzetbe hozza Iránt, arra kényszerítve, hogy reagáljon, hogy ne tűnjön gyengének. Irán új elnöke, Maszúd Pezeskián, még nem bizonyította, hogy reformer lenne, bár van remény a tárgyalóképességére. Nyilvános nyilatkozatai nem erősítik meg a politikai változásokat, ami Hanije meggyilkolásának iráni külpolitikára gyakorolt hatását bizonytalanná teszi. Suleimanov úgy véli, hogy a Hamász valószínűleg nem fog katonai válaszlépéseket tenni, mivel lehetőségei jelentősen csökkentek. Újabb rakétatámadások várhatóak, de a fő nyomásgyakorló eszköz továbbra is a túsók maradnak. Látványos kivégzések sem kizártak, ami tovább súlyosbíthatja a helyzetet. Libanon és a teljes körű háború fenyegetettségét illetően Suleimanov úgy véli, hogy a konfliktus helyi marad Izrael és a Hamász között, annak ellenére, hogy feszült a helyzet az izraeli-libanoni határon és a Vörös-tengeren is. Smagin megjegyzi, hogy Irán, bár rendszeresen válaszol az izraeli támadásokra, gyakran gyengébbnek tűnik. Példaként említi az iráni benzinkutak elleni kibertámadást és az iráni hackerek gyenge válaszát. Tavasszal azonban Irán először indított masszív támadást Izrael ellen, ami jelentős precedens volt. Irán próbálja megváltoztatni a játék szabályait, ami kiszámíthatatlanabbá és veszélyesebbé teszi a helyzetet. Irán válasza kreatív és nem szokványos lehet, hogy elkerülje a háborút, de megmutassa erejét. Suleimanov úgy véli, hogy Izrael az eszkalációra törekszik, hogy növelje a nyomást Iránra és megmutassa erejét. Azt is megjegyzi, hogy Hanije meggyilkolása Netanjahu amerikai kongresszusi beszéde után történt, ami amerikai támogatásra utal. Még ha nem is volt koordináció az USA-val, az amerikaiak sebezhető helyzetben találják magukat, támogatva Izrael lépéseit. Smagin hangsúlyozza, hogy Pezeskián beiktatása protokolláris esemény, de mutatja Irán nemzetközi elszigeteltségének mértékét. A beiktatáson nem államfők, hanem magas rangú képviselők

voltak jelen, ami fontos a nemzetközi támogatás és Irán legitimitásának bemutatása szempontjából, mind a nemzetközi arénában, mind a belső lakosság számára. A grúz miniszterelnök, Irakli Kobakhidze Hanije mellett készült fotója vitákat váltott ki Grúzia és Irán közeledéséről, de Suleimanov nem lát komoly jeleket erre. Megjegyzi Irán és Azerbajdzsán kapcsolatainak javulását, valamint az Irán és Örményország közötti hűvösebb kapcsolatokat, amelyek összefüggenek Örményország és Oroszország kapcsolatainak romlásával és közeledésével Európához és az USA-hoz. Irán, mint Oroszország is, aggódik az amerikai katonai jelenlét miatt a régióban, és inkább Azerbajdzsánnal kíván együttműködni, ami gazdaságilag előnyösebb.

Az örmény-török kapcsolatok intenzívebbé válása viszonylag független folyamat az örmény-azerbajdzsáni rendezéstől, de függ a regionális dinamikától. Erdogan Bakuhoz igazodik, ami valószínűtlenné teszi az örmény-török teljes közeledést az örmény-azerbajdzsáni kapcsolatok harmonizációja előtt. Összességében, Ismail Hanije teheráni meggyilkolása tovább élezi a már amúgy is bonyolult közel-keleti helyzetet, növeli a feszültséget Izrael és Irán között, de gyakorlati hatása a gázai helyzetre és a Hamász lehetőségeire korlátozott marad.

Az állami és/vagy kormányközeli sajtóorgánumok összességében Hanije halálát a régió stabilitása szempontjából értékeli, amelyre a haláleset igen negatív hatást gyakorolhat. A hírek többsége közleményszerű és gyakran a nemzetközi sajtóban elérhető reakciókat tartalmazza.

Közép-Ázsia

Közép-Ázsia országainak mind a kormánypárti, mind pedig az ellenzéki, nyomtatott, valamint online formában megjelenő médiatermékei nem foglalkoztak jelentősen Ismail Hanije teheráni megölésével, valamint a Libanon déli részén működő Hezbollah egyik rangidős parancsnoka ellen elkövetett merénnyel. A hírek között természetesen szerepet [kapott](#) az esemény, azonban jellemzően [iráni](#) vagy az orosz nyelvű sajtóorgánumokból átvett híreket közöltek.

A közép-ázsiai média a Közel-Keleten történő eseményekkel kapcsolatban általában nem foglalkozik mélyrehatóan. Természetesen a tragikus eseményeket elítéli és a békére szólít fel. Ugyanakkor figyelemmel kíséri az aktuális és [múltbéli](#) eseményeket is, azonban azokat elsősorban a nagyhatalmak (Egyesült Államok, Kína, Oroszország) szempontjából elemzi, és a híradásokban sokkal inkább koncentrálnak a regionális és belföldi eseményekre.

Az elmúlt héten a regionális nyomtatott és online közép-ázsiai sajtó sokkal jobban fókuszált a közelgő regionális eseményekre, ülésekre, mint a közép-ázsiai országok [asztanai](#) konzultatív találkozója, vagy a kongói elnök kazahsztáni [látogatása](#).

Következtetések

A Közel-Kelet helyzete jelenleg rendkívül bizonytalan. Az elmúlt hetek eseményei jelentősen növelték a régióban uralkodó feszültséget, ami számos nemzetközi reakciót váltott ki. Az érintett országok és szervezetek részéről egyaránt aggodalom és felhívások érkeztek a helyzet enyhítésére, valamint figyelmeztetések a konfliktus további eszkalációjának veszélyeire. A nemzetközi közösség számos intézkedést hozott, amelyek a biztonságot helyezik előtérbe,

beleértve az állampolgárok utazási figyelmeztetéseit és a diplomáciai erőfeszítéseket a béke fenntartására. A közvetítési kísérletek azonban nehézségekbe ütköznek, mivel a helyzet gyorsan változik és a felek közötti tárgyalások gyakran eredménytelenek.

A regionális szereplők és nemzetközi partnerek együttműködése kulcsfontosságú a feszültségek csökkentésében és a béke megteremtésében. De mindezek eleddig kevésnek bizonyulnak, mivel az érintett felek nem képesek a folyamatos párbeszédet folytatására és a kompromisszum elérésére. Ennek legfőbb oka, hogy mind Izrael, mind Irán és meghatalmazottjainak érdekei számottevő eltéréseket mutatnak. A helyzet jövőbeli alakulása viszont jelentős hatással lesz a régió és a világ biztonságára, ezért létfontosságú a nemzetközi közösség figyelme és aktív szerepvállalása a tűzszünet, majd a béke elérése érdekében.

A gyorselemzést készítette: Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Meszár, Veres Szabolcs és Zoltai Alexandra

**EURASIA
CENTER**

▶ **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Peking megkönnyíti a külföldiek fővárosi tartózkodását

Xinhua, 2024. július 31.

A kínai főváros a héten bemutatta a Beijing Pass-t, a külföldi látogatók többcélú kártyáját, amely megkönnyíti a közlekedést, illetve a fizetést a turisztikai helyszíneken és bevásárlóközpontokban. Az 1000 jüan (körülbelül 140,16 USD) maximális egyenlegével a Beijing Pass nemcsak a pekingi metró, elővárosi vasutak és taxik kártyás fizetését támogatja Pekingben, hanem a tömegközlekedést is több mint 300 városban Kínában, beleértve a főbb turisztikai célpontokat is, úgy mint Shanghai, Guangzhou, Shenzhen és Nanjing. Sőt, a külföldi látogatók a kártyát Peking 30 népszerű turisztikai látványosságánál is használhatják, például a Nyári Palotánál, a Mennyei templomnál és a Nagy Fal egyes szakaszaira. A kártyabirtokosok a város 27 metróvonalának 490 állomásán tölthetik fel Peking Passjukat szervizpultokon vagy a kijelölt önkiszolgáló automatákon keresztül. A "SilkPass" mobilalkalmazáson keresztül online is hozzáadhatnak pénzt. Kína egyik legnépszerűbb turisztikai célpontjaként Peking az idei év első felében több mint 1,65 millió beutazó turistát fogadott, ami a hivatalos adatok szerint 245,6%-kal több, mint egy évvel korábban.

Forrás: [Beijing issues prepaid cards for international visitors](#)

Fiskális politika a sci-tech innováció támogatására Kínában

Liu Zhihua, China Daily, 2024. augusztus 1.

Kína megerősíti a tudományos és technológiai innovációt támogató fiskális és adózási politikák végrehajtását az ipari fejlesztések előmozdítása és az új növekedési lendület előmozdítása érdekében. Wang Dongwei pénzügyminiszterhelyettes elmagyarázta, hogyan segíti elő minisztériuma a magas színvonalú fejlesztést: „Az alapok megerősítésére és a kulcsfontosságú területek megcélzására összpontosítva tovább fogjuk támogatni a tudományos és technológiai innovációs képességek bővítését”. A minisztérium adatai szerint a központi kormányzat 370,8 milliárd jüant (51,3 milliárd dollár) különített el tudományos és technológiai kiadásokra az idei költségvetésben, ami éves szinten 10%-os növekedést jelent. Kína emellett számos jelentős nemzeti tudományos és technológiai projekt elindítását is támogatja. A kulcsfontosságú területeken és az alaptermotechnológiákon elért áttörések finanszírozásának biztosításán túl pedig elősegíti a stratégiaileg feltörekvő iparágak integrált és csoportosított fejlődését, valamint a jövőbeli iparágak gyorsabb természetét és növekedését. A kis- és középvállalkozások digitális átalakulását célzó hároméves kísérleti program 2023-ban indult, a kísérletet 90 városban három ütemben vezetik be. Jelenleg 66 város vett részt a kísérleti munkákban.

Forrás: [Fiscal policies to aid sci-tech innovation](#)

Tokióban a legalacsonyabb a születési arány Japánban

Saki Hayashi, Jun Yamazaki & Kento Tanaka, Nikkei Asia, 2024. július 27.

A házas nők több gyermeket hoznak világra Tokióban, mint az országos átlag, de a város teljes termékenységi rátája Japán 47 prefektúrája közül a legalacsonyabb szintre esett vissza. Ez a csökkenés nagyrészt annak tudható be, hogy nőtt a városba munka és oktatás céljából áttelepülő hajadon nők száma. Ezt a Japán Egészségügyi, Munkaügyi és Jóléti Minisztérium a 15 és 49 év közötti nők népességéhez viszonyított éves születések arányához mérten számítja ki. A minisztérium júniusi jelentése szerint Tokióban a termékenységi ráta tavaly először csökkent 1,0 alá, 0,99-re. Az országos átlag is történelmi mélypontot ért el, 1,20-at. A csökkenés ellenére Tokióban a szülések száma meghaladta az országos átlagot. 2020-ban 1000 házas nőre 76,4 csecsemő jutott, ami magasabb, mint az országos átlag 74,6. Az átlag feletti születésszámmal büszkélkedő Tokió termékenységi rátája továbbra is alacsony a magas lakhatási és oktatási költségek, valamint az egyedülálló nők folyamatos beáramlása miatt, amely növeli a termékenységi ráta nevezőjét.

Forrás: [Influx of single women drives Tokyo birth rate to lowest in Japan](#)

Dél-Korea árvízi segélyt nyújtana Észak-Koreának

Ji Da-gyum, The Korea Herald, 2024. augusztus 1.

A dél-koreai kormány csütörtökön nyilvánosan humanitárius segélyt ajánlott fel az árvíz sújtotta Észak-Koreának, és felszólította Phenjant, hogy kezdjen tárgyalásokat a segélynyújtás konkrétumainak és átadásának megvitatására. „Kifejezzük, hogy készek vagyunk biztosítani a sürgősen szükséges utánpótlást az észak-koreai árvízkárosultak megsegítésére humanitárius és testvéri szempontból” – mondta Park Jong-sul, a dél-koreai Vöröskereszt főtitkára, amely a kormánnyal együtt dolgozik a humanitárius erőfeszítéseken. Dél-Korea legutóbb 2012-ben nyújtott árvízi segélyt Észak-Koreának, de Észak-Korea elutasította az ajánlatot. Észak-Korea legutóbb 2010-ben fogadott el hasonló segélyt. A csütörtöki javaslat a Yoon Suk Yeol kormány második kísérlete a humanitárius segítségnyújtás kiterjesztésére, miután 2022 májusában felajánlotta az együttműködést a COVID-19 világjárvány ellenőrzésében és megelőzésében. Észak-Korea azonban nem reagált a korábbi javaslatra.

Forrás: [S. Korea proposes flood aid, talks with N. Korea](#)

A belső fogyasztás lehet a kínai gazdaság egyik fő mozgatóereje

Wang Keju, China Daily, 2024. augusztus 1.

A befektetések, az export és a fogyasztás – a kínai gazdasági fejlődés kulcsfontosságú mozgatórugói – közül a fogyasztói kiadások jó helyzetben vannak ahhoz, hogy hosszú távon a gazdaság fő mozgatóereje legyen. A Kínai Kommunista Párt 20. Központi Bizottságának harmadik plenáris ülésén megfogalmazottak szerint a fogyasztói költségek növelése érdekében prioritásként kell kezelni a megfelelő számú munkahelyteremtést, a robusztus és érzékeny kínálati ökoszisztémát és az új fogyasztási modelleket – mondta Chen Wenling, a pekingi székhelyű Kínai Nemzetközi Gazdasági Tőzsdék Központjának vezető közgazdásza. A fogyasztás a Kínai Nemzeti Statisztikai Hivatal adatai szerint az idei év első felében nagy szerepet játszott a növekedés előmozdításában, a végső fogyasztás 60,5%-ban járult hozzá Kína gazdasági bővüléséhez, és 3 százalékponttal a GDP növekedési üteméhez. A háztartások takarékbetétei 2020 óta összességében mintegy 58 ezermilliárd jüannal nőttek. A megtakarítások jelentős felhalmozódása arra utal, hogy a fogyasztók továbbra is tétováznak vásárlóerejük kibontakoztatásával kapcsolatban, mondta Chen. A munkahelyteremtés ösztönzése és a jövedelembiztonság érzésének kialakítása kulcsfontosságú lesz a belföldi kereslet teljes potenciáljának felszabadításában, mondta Chen.

Forrás: [Consumption to power economy over long run](#)

**EURASIA
CENTER**

▶ **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

70%-kal India a második legoptimistább piac Szingapúr után

The Indian Express, 2024. július 31.

Egy felmérés szerint 10 városi indiai közül legalább 7 úgy véli, hogy országa jó irányba halad, ezzel India (70%) a második legoptimistább piac Szingapúr (86%) után. Indiát szorosan követte Indonézia, a harmadik legoptimistább ország, ahol 69%-os volt a pozitív vélemény az ország jövőjéről. Az Ipsos Global Advisor What Worries the World felmérésének júliusi eredményei szerint a világ polgárai rendkívül pesszimisták a jövőt illetően, mindössze 38%-uk gondolja úgy, hogy országuk jó irányba halad. A legkevésbé optimisták Peru (10%), Franciaország (20%), Izrael (21%) és Japán (22%) voltak. Amit Adarkar, az Ipsos India vezérigazgatója elmondta: „Az új központi kormánnyal India tovább erősítette rangsorát, és a világ második legoptimistább piacává vált, mivel a polgárok többsége bízik India jövőjében és abban a pozitív irányban, amely felé halad. Néhány kulcsfontosságú kérdés, mint például a munkanélküliség, az infláció és az oktatás, továbbra is aggodalomra ad okot. Az infláció ellen a kormány megfelelő intézkedésekkel igyekszik fellépni, hogy kordában tartsa az élelmiszerárakat. Hasonlóképpen az oktatás terén is hangsúlyt fektetnek a költségvetésben az új szakképzési intézmények létrehozására. A hazai gazdasággal kapcsolatos bizalom az indiaiak körében a globális piacokkal összehasonlítva is jelentősen magasabb.”

Forrás: [At 70%, India second most optimistic market after Singapore](#)

Pakisztán Ázsia legnagyobb piaca a kínai napelemmodulok számára

Reuters, Pakistan Today, 2024. augusztus 2.

Pakisztán lett Ázsia legnagyobb egyedi importálója a kínai napelemmodulok 10 450 MW-os piacán 2024 első felében a Reuters jelentése szerint. Kína a klasszikus vágott árképzést alkalmazta, hogy 2024 első felében rekordmennyiségű, 120 427 megawatt (MW) napelemmodulkapacitást exportáljon ezzel biztosítva, hogy az ország a kulcsfontosságú piacokon folyó kereskedelmi viták ellenére is a domináns napenergiabeszállító maradjon. Az első félévi adat 6,3%-kal, azaz mintegy 7150 MW-tal haladta meg az előző 2023 első felében felállított rekord féléves időszakot, és azt jelenti, hogy az ország 2020 eleje óta közel 720 000 MW napelemmodulkapacitást exportált – derül ki az Ember agytröszt adataiból. A kínai modulárok a 2022-es átlagukhoz képest nagyjából megfeleltek, és messze a legolcsóbb komponensek, amelyek világszerte elérhetőek minden napenergiatermelő kapacitáshoz. 2022-ben Európa volt a kínai napelemmodulok első számú célországa, a teljes mennyiség 43%-át, azaz 52 158 MW-ot tett ki. Ez a teljes mennyiség 20%-kal csökkent 2023 azonos időszakához képest, mivel a magas kamatlábak, a gazdasági növekedéssel kapcsolatos aggodalmak és a Kínával szembeni kereskedelmi feszültségek megfojtották a napelemes telepítések iránti keresletet az egész kontinensen.

Forrás: [Pakistan becomes Asia's largest market for Chinese solar modules: report](#)

Modi miniszterelnök szerint a kormányzóknak hatékony hídként kell működniük a központ és az államok között

Hindustan Times, 2024. augusztus 2.

Narendra Modi miniszterelnök kijelentette, hogy a kormányzóknak „hatékony hídként” kell működniük a központ és az államok között, és sürgette őket, hogy lépjenek kapcsolatba az emberekkel és a társadalmi szervezetekkel, hogy elérjék a társadalom hátrányos helyzetű rétegeit. A miniszterelnök pénteken az újdelhi Rashtrapati Bhavanban tartott beszédet a kormányzók konferenciáján, amelyet Droupadi Murmu elnök nyitott meg. A konferencia számos kérdéssel foglalkozik, többek között a központ és az államok közötti kapcsolatok alakításával, valamint az átlagemberek jóléti programjainak előmozdításával. A miniszterelnök azt is hangsúlyozta, hogy a kormányzói poszt „fontos intézmény”, amely „döntő szerepet játszhat az állam lakosságának jólétében az alkotmány keretein belül, különös tekintettel a törzsi területekre”. Megnyitóbeszédében az elnökasszony pedig úgy fogalmazott, hogy a három új törvény végrehajtásával „az igazságszolgáltatás új korszaka kezdődött az országban”, mivel a gyarmati korszakból származó törvényekhez képest nyilvánvaló a változás.

Forrás: [Governors should act as ‘effective bridges’ between Centre and states: PM Modi](#)

India stratégiai jelentőségű hídja megkönnyíti az összeköttetést Kasmírral

AFP, Dhaka Tribune, 2024. július 25.

A Himalája egyik szurdokán magasan átívelő, nemrég elkészült híd hamarosan segít Indiának megszilárdítani a vitatott kasmíri terület feletti ellenőrzést, és szembenézni a Kína által jelentett növekvő stratégiai fenyegetéssel. A Chenab vasúti hidat, amely a maga nemében a legmagasabb a világon, olyan mérnöki bravúrként üdvözölték, amely először köti össze vonattal a nyugtalan Kasmír-völgyet a hatalmas indiai síksággal. India katonai vezetői szerint a híd stratégiai előnyeit Újdelhi számára nem lehet alábecsülni. „A Kasmírba vezető vonat kulcsfontosságú lesz békében és háborúban egyaránt” – mondta az AFP-nek Deependra Singh Hooda tábornok, India északi katonai parancsnokságának nyugalmazott korábbi vezetője. Az új híd „megkönnyíti a hadsereg személyzetének a korábban lehetségesnél nagyobb számban történő ki- és bejövetelét” – mondta Noor Ahmad Baba, a kasmíri Központi Egyetem politológus professzora. Az India Railways szerint a 24 millió dolláros híd „vitathatatlanul a legnagyobb építőmérnöki kihívás, amellyel Indiában a közelmúltban bármely vasúti projektnek szembe kellett néznie”. A remények szerint fellendíti a gazdasági fejlődést és a kereskedelmet, csökkentve az áruszállítás költségeit. A projekt több más, folyamatban lévő közúti alagútprojektet is támogat, amelyek összekötik Kasmírt és Ladakhot, nem messze India Kínával és Pakisztánnal közös határától.

Forrás: [India's strategic railway bridge closes the gap to Kashmir](#)

EURASIA
CENTER

► **DÉLKELET-ÁZSIA**

Délkelet-Ázsia

Növelni fogja az indonéz export volumenét az Indonézia–Öböl-menti Együttműködési Tanács közötti szabadkereskedelmi megállapodás

Elsa Catriana & Aprillia Ika, Kompas, 2024. július 31.

Zulkifli Hasan indonéz kereskedelmi miniszter szerint az Indonézia és az Öböl-menti Együttműködési Tanács közötti szabadkereskedelmi megállapodás (I-GCC FTA) várhatóan növelni fogja az Indonéziából az Öböl-régióba irányuló exportot. Indonézia és hat GCC-tagország – Szaúd-Arábia, az Egyesült Arab Emírségek, Kuvait, Bahrein, Omán és Katar – között már most is kiterjedt kapcsolat áll fenn. A kereskedelmi ágazatban azonban az együttműködést nem optimális. „Szeretném, ha ez a megállapodás segítene kereskedelmi kapcsolataink bővítésében” – mondta a miniszter az I-GCC szabadkereskedelmi megállapodás szerdai elindításakor. Hasan hozzátette, hogy az Indonézia és az Öböl-menti Együttműködési Tanács közötti kereskedelmi kapcsolatok nagy potenciális értéket képviselnek. Ezért azt kérte, hogy a megállapodást késedelem nélkül fejezzék be. Jasem Mohamed Albudaiwi, a GCC főtitkára elmondta, hogy a tárgyalások több ágazatra, például az árukereskedelemre, a szolgáltatásokra, a vámügyekre és az iszlám gazdaságra összpontosítanak. Az iszlám gazdasággal kapcsolatos tárgyalások a beruházásokra, a kereskedelemre, a mikro-, kis- és középvállalkozásokra (KKV-k), a bányászatra, a kereskedelmi akadályokra, a higiénia, az együttműködésre és a szerzői jogokra terjednek ki.

Forrás: [Perundingan I-GCC FTA Diluncurkan, Mendag Zulhas Optimistis Ekspor RI ke Negara Teluk Meroket](#)

Malajzia jelentős előrelépést ért el az ázsiai kistigris státusza visszaszerzésében

Nasional Daily, 2024. július 28.

Az elemzők és a hitelminősítők pozitív értékelései, valamint a biztató gazdasági adatok azt jelzik, hogy Malajzia jelentős előrelépést tesz az ázsiai kistigris státusza visszaszerzése felé – mondta Datuk Seri Amir Hamzah Azizan alpenzügyminiszter a malajziai legfelsőbb bíróság által Szingapúrban rendezett vacsorán. Amir Hamzah elmondta, hogy a befektetőkkel és elemzőkkel folytatott megbeszélések során is pozitív visszajelzéseket kapott Malajzia erős gazdasági teljesítményéről, és bizakodásukat fejezték ki az ország jövőbeli növekedésével kapcsolatban. A királyságnak már 21 hónapja sikerült fenntartania a stabilitást, miután számos változássorozat és a COVID-19 világjárvány megállította az ország gazdasági fejlődését.

Forrás: [Malaysia catat kemajuan ketara untuk dapatkan semula status Harimau Asia – Amir Hamzah](#)

Szingapúr az 5. helyre emelkedett a globális startup rangsorban

Singapore Business Review, 2024. július 29.

A StartupBlink globális startup ökoszisztémaindexe szerint Szingapúr megelőzte Svédországot, és jövőre Kanada 4. helyét fogja megszerezni. Öt év alatt Szingapúr 16 helyet ugrott előre az indexben, és ezzel a világ leggyorsabban növekvő startup ökoszisztémájává vált. „Miután 2022-ben megelőzte Kínát a rangsorban, Szingapúr pontszáma mostanra megduplázta Kínáét, megszilárdítva ezzel pozícióját Ázsia vezető startup ökoszisztémájaként” – közölte a StartupBlink. A legfrissebb indexben Szingapúr 37,736 pontot ért el, kiemelkedően teljesítve az üzleti környezet terén, ahol globálisan a 3. helyen végzett. Az üzleti környezetben elért magas helyezés „a startupok számára különösen kedvező szabályozási környezetet” jelez, mondta a StartupBlink. „Szingapúr az innováció mintaképe, és egy újabb nagyszerű példa arra, hogy egy viszonylag kis ország tömegesen túlteljesít. Az ország pénzügyi stabilitása, vállalkozásbarát megközelítése és adópolitikája miatt az Ázsiában működő startupok egyik legkedveltebb helyszínévé vált a cégalapításhoz. Mivel Szingapúr piaca és lakossága kicsi, ökoszisztémájának növekedése a tengerentúli skálázódástól függ. Ez a szempont már a kezdetektől fogva egyedülálló regionális perspektívát biztosít az ökoszisztémának” – tette hozzá a StartupBlink. Szingapúr városa is javított pozícióján a városok rangsorában, négy helyet javítva a 16. helyre. Ezzel megelőzte Sencsent (18. hely), és most a 6. legelőkelőbb helyen áll az ázsiai–csendes-óceáni térségben.

Forrás: [Singapore climbs to 5th place in global startup rankings](#)

A vietnámi kormány kérni fogja az Egyesült Államoktól a piacgazdasági státusz megtagadásának felülvizsgálatát

Vu Khue, 2024. augusztus 2.

A vietnámi Ipari és Kereskedelmi Minisztérium sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy az Egyesült Államok Kereskedelmi Minisztériuma 2024. augusztus 2-án következtetést adott ki, amely szerint, bár az utóbbi időben számos pozitív változást regisztrált a vietnámi gazdaságban, még mindig nem ismeri el Vietnámot piacgazdasággal rendelkező országnak. Ez azt jelenti, hogy az USA piacára árukat exportáló vietnámi vállalkozásokat továbbra is hátrányos megkülönböztetés éri az amerikai dőmpingellenes és szubvencióellenes vizsgálatok során. A Minisztérium úgy véli, hogy ha az USA objektíven és tisztességesen vizsgálta volna a vietnámi nyilvántartásokat és gyakorlatokat, akkor elismerte volna azt a tényt, hogy Vietnám piacgazdaság, ahogyan 72 más gazdaság már elismerte (például az Egyesült Királyság, Kanada, Mexikó, Ausztrália, Japán, India, Dél-Korea, Új-Zéland stb.). A Minisztérium most összekészít egy olyan dossziét, amelyben az Egyesült Államok Kereskedelmi Minisztériumát arra kéri, hogy vizsgálja felül Vietnám piacgazdasági státuszát a Vietnám-USA átfogó stratégiai partnerség konkretizálása érdekében.

Forrás: [Việt Nam sẽ bổ sung hồ sơ, yêu cầu Bộ Thương mại Hoa Kỳ xem xét lại quy chế kinh tế thị trường cho Việt Nam](#)

Szingapúr legnagyobb egészségügyi intézménycsoportja Globális Ápolási Központot létesített

Lee Li Ying, The Straits Times, 2024. július 29.

A SingHealth, Szingapúr legnagyobb egészségügyi intézménycsoportja bemutatta a Globális Ápolási Központot (CGN), amelynek célja a gyakorlatok fejlesztése és az egészségügyi egyenlőség fokozása világszerte. A csoport szerint a központ az ápolók számára platformot biztosít a tudáscseréhez, a képzéshez és a különböző országok multidiszciplináris csapataival való együttműködéshez. A kezdeményezés célja az ápolói ellátás javítása azáltal, hogy programokat szerveznek regionális és nemzetközi szinten, miközben a fenntarthatóságra és a kapacitásépítésre összpontosít. Ez a perspektíva összhangban van az Egészségügyi Világszervezet (WHO) globális stratégiai irányjaival az ápolói és a szülésznői munka megerősítésére. Szingapúr orvosi és képzési kiválósága miatt számos tengerentúli intézmény szeretné megismerni a szingapúri állami egészségügyi rendszer munkafolyamatait és protokolljait. A humanitárius és tengerentúli munka iránt érdeklődő SingHealth ápolók a múltban saját maguk fizették a tengerentúli egészségügyi programokon való részvételt. Az új központban az ápolók megismerkedhetnek a regionális és nemzetközi egészségügyi szakemberekkel és intézményekkel, és lehetőségük nyílik arra, hogy részt vegyenek külföldi küldöttek fogadásában és külföldi utazásokon is, de formálisabb módon. A központ több mint 150 egészségügyi intézménnyel áll kapcsolatban a régióban, többek között olyan országokban, mint Mianmar, Vietnám, Kambodzsa és Kína. Az új központ platformot biztosít az ápolók számára, hogy a különböző országokban és klinikai környezetekben alkalmazott legjobb gyakorlatok megismerése és megosztása révén Szingapúron túl is hozzájárulhassanak a munkához. Ong Ye Kung szingapúri egészségügyi miniszter a CGN elindításakor elmondta, hogy miközben Szingapúr a helyi ápolói magot az ország lakosságának kiszolgálására építi ki, a régió többi országának is segíthet. Az olyan országoknak, mint Indonézia, Laosz és Kambodzsa, biztosítaniuk kell, hogy az egészségügyi ellátás minden szigetre és faluba eljusson, hogy népük jólétét szolgálja. „Nekünk nincs meg a megfelelő munkaerőnk ahhoz, hogy segítsük őket (az egészségügyi ellátás biztosításában), de megvan a képességünk és a kapacitásunk arra, hogy nővéreket képezzünk ki, és segítsünk néhány állampolgárunknak, hogy ide jöjjenek képezni magukat, hogy elérjenek egy bizonyos szintű szakmai teljesítményt” – mondta a miniszter.

Forrás: [SingHealth's Centre for Global Nursing to give its nurses international exposure](#)

A kambodzsaiak több mint 65%-a használja a Bakongot, 10%-uk digitális eszközökkel is rendelkezik

Rachel David, Khmer Times, 2024. július 20.

A kambodzsaiak több mint 65%-a használja az országban népszerű blokkláncalapú fizetési rendszert, és már 10%-uk használ digitális eszközöket – mondta Thomas Schings, a Royal Group Exchange (RGX) vezérigazgatója az EuroCham Cambodia által szervezett „Digital Assets 101” című szemináriumon. Kambodzsában a digitális eszközök használata jóval magasabb, mint a 6,8%-os globális átlag, mondta Schings az RGX-től, amely Kambodzsában első, a kambodzsai értékpapír- és tőzsd felügyelet (SERC) által engedélyezett digitális eszköztőzsdéje, amely a Royal Group of Companies tulajdonában van. A királyság felhasználási aránya egy szinten van más ASEAN-országokkal, például Szingapúrral, ahol a lakosság 11,1%-a, Thaiföldön pedig 18,1%-a használ digitális eszközöket, mondta Schings a Standard Insights és a Statista adataira hivatkozva. A kambodzsai felhasználók a P2P (peer-to-peer) kereskedés és a decentralizált pénzügyek (DeFi) használatában is meglehetősen jártasak. Az RGX jelenleg a kambodzsaiaknak lehetőséget kínál azonnali kereskedésre, határidős kereskedésre és P2P kereskedésre. A Kambodzsai Nemzeti Bank (NBC) képviselője, Ouk Sarat, aki részt vett az eseményen, elmondta: „Jelenleg az országban a bankoknak tilos kriptovalutákkal kereskedni. De a fennálló környezetre reagálva, különösen a digitális gazdaságban a biztonságos innováció előmozdítása érdekében az NBC jelenleg egy Prakas-t készít, hogy meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a kereskedelmi bankok és a PSI-k engedélyt kaphatnak a kriptoeszközökkel és a kapcsolódó eszközökkel kapcsolatos egyes tevékenységek végzésére, valamint azokat a feltételeket, amelyek mellett a kriptoeszközszolgáltatók (CASP-k) engedélyt kaphatnak a fizetési és átutalási szolgáltatások gyakorlására.” Az eseményen a blokklánc technológia használatát is vizsgálták a kambodzsai fizetési sikertörténetet, a Bakong esetében is. „Számos példa van a blokklánc hatékony használatára Kambodzsában, mint például a CamDigiKey kormányzati kezdeményezés a bankok és biztosítók e-KYC-jéhez. Hasonlóképpen ott van a Bakong. Aztán vannak olyan cégek, mint a Selendra, amelyek intelligens szerződéseken dolgoznak, hogy a mögöttes jutalmazási rendszert mondjuk a Brown Coffee felhasználói számára a blokkláncukkal rögzítsék” – mondta Schings az RGX-től. Egy másik blokkláncalapú startup, amelyet az eseményen dicsértek, a Poor Doge volt, amely egy mémérme, amelynek célja a kutyák életének javítása digitális eszközökön keresztül. A mémérmét jótékonyági eseményeken használják, hogy pénzt gyűjtsenek a kóbor kutyák számára, és hogy visszaszorítsák a kutyahús élelmiszerpiaci felhasználását. A digitális eszközök piacában rejlő lehetőségekről szólva Janusz Zieliński, az Ari10 lengyel kriptopénz tőzsde társalapítója és kriptoterminál terméktulajdonosa elmondta: „Az előrejelzések szerint ez a piac 2030-ra elérheti a 4-5 ezermilliárd dolláros tokenizált digitális értékpapírokat és az 1 ezermilliárd dolláros elosztott főkönyvi technológián alapuló kereskedelmi finanszírozási volument.”

Forrás: [Over 65% of Cambodians use Bakong, as high as 10% digital assets](#)

Indonézia adó/GDP-aránya emelkedhet a frissített adóigazgatási rendszer révén

Herdi Alif Al Hikam, detikFinance, 2024. július 31.

Sri Mulyani Indrawati indonéz pénzügyminiszter szerint az alapvető adóigazgatási rendszer (CTAS) frissítése hozzájárulhat ahhoz, hogy Indonézia adóhányadát a bruttó hazai termékhez (GDP) viszonyítva 1,5%-kal növeljék. „A frissített rendszerrel megpróbáljuk 1,5%-kal növelni az adó/GDP arányt” – mondta. Hozzátette, hogy a CTAS növelni fogja az összes adóigazgatási szolgáltatás automatizálását és digitalizálását. Lehetővé teszi az adóügyi önbevallást és az éves adóbevallások automatikus benyújtását, javítva az átláthatóságot. Joko Widodo elnök ugyan nem tűzte ki célul az adó/GDP-arány növelését a CTAS révén, de hangsúlyozta, hogy Indonézia egyike azon ASEAN-tagországoknak, amelyeknek növelniük kell az arányukat. Indrawati szerint egyes tanulmányok szerint az adóhányad a szabályozás és a szakpolitika javításával a GDP 3,5%-val is növelhető. Jelenleg Indonézia adóhányada az elmúlt 10 évben csak 10% körül volt, ami alacsonyabb, mint az ázsiai–csendes-óceáni térség 19,3%-os átlaga.

Forrás: [Sri Mulyani Klaim Sistem Baru Ini Bisa Dongkrak Rasio Pajak](#)

**EURASIA
CENTER**

KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Környezetvédelmi szakértők vitatták meg Szaúd-Arábia kezdeményezéseit a FAO központjában

العربية, Al Arabiya, 2024. július 27.

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) az Erdészeti Világhét részeként tudományos panelbeszélgetéseket tartott a FAO római székhelyén a világ minden tájáról érkező szakértők részvételével. A hivatalos szaúdi küldöttség részt vett az eseményen, amely kiemelte az erdők fontosságát a földterületek helyreállításában és a talajromlás semlegesítéséhez vezető út kiépítésében, valamint a FAO ökoszisztémák helyreállítására irányuló erőfeszítések és az erdőkkel és szárazföldekkel kapcsolatos kezdeményezések támogatásának módjait. Az előadók utaltak a „Zöld Szaúd-Arábia” és a „Zöld Közel-Kelet” kezdeményezésekre és azok várható eredményeire a talajromlás csökkentésében, amely a legfrissebb nemzetközi statisztikák szerint elérte a földterületek mintegy 30%-át. Dr. Raja Omar, az elsivatagosodással foglalkozó tanácsadó rámutatott Szaúd-Arábia domborzatának és természeti erőforrásainak sokszínűségére, amely számos környezeti kihívást jelent, és kifejtette, hogy a szaúdi zöld kezdeményezés hosszú távú terv keretében dolgozik az elsivatagosodás, a talajromlás, a sivatagok térhódításának megakadályozása és a homokmozgás jelenségével való szembenézés érdekében. Szaúd-Arábia 2060-ig tervezi a degradált területek rekultivációját, míg a „Zöld Közel-Kelet” kezdeményezés 200 millió hektárnyi területet fog rehabilitálni 20 országban.

Forrás: [بمقر منظمة "الفاو" خبراء البيئة في العالم يناقشون مبادرات السعودية](#)

60 különböző nemzetiségű vendéget mentettek ki egy iraki szállodatűz során

روداوو, Rudaw, 2024. július 27.

A polgári védelmi igazgatóság bejelentette, hogy 60 különböző nemzetiségű vendéget sikerült megmenteni a Karbalá' kormányzóság központjában lévő szállodában kitört tüzet követően. Közleményükben azt írták, hogy csapataik sikerrel jártak a mentésben „a négyemeletes Al-Ittihad Hotelben kitört tűz megfékezésével és elfojtásával szinkronban”. Az igazgatóság megjegyezte, hogy a szálloda egyes részei „szendvicspanelekből és ökobond burkolatokból készültek, amelyek erősen gyúlékonyak, és sértik a polgári védelmi igazgatóság által kiadott biztonsági utasításokat”. Rámutattak arra, hogy csapataik „a helyszínre siettek, körülférték a tüzet, elszigetelték az égő szállodát a szomszédos szállodáktól, és sikerült közvetlenül behatolniuk a szálloda épületének emeleteire, evakuálni a vendégeket és a dolgozókat, valamint eloltani a tüzet”. Az igazgatóság megerősítette, hogy a közlemény szerint nem voltak emberi áldozatok, és az anyagi károkat minimálisra csökkentették.

Forrás: [إنقاذ 60 نزلاً من جنسيات مختلفة إثر حريق اندلع بفندق في كربلاء](#)

A KSrelief folytatja a humanitárius erőfeszítéseket Jemenben, Szudánban és Libanonban

Arab News, 2024. július 27.

A szaúdi segélyszervezet, a KSrelief ezen a héten folytatta erőfeszítéseit a kiszolgáltatott személyek és családok megsegítésére Jemenben, Szudánban és Libanonban – jelentette az SPA állami hírügynökség. Jemenben a KSrelief 90 élelmiszercsomagot, 100 sátrat, 270 menedék- és 618 élelmiszercsomagot osztott szét. Szudánban az ügynökség 900 élelmiszercsomagot osztott ki a lakóhelyüket elhagyni kényszerült és legrászorultabb családoknak, amiből 5177 személy részesült. A KSrelief folytatta az al-Amal jótékonyági pékség projekt megvalósítását Akkar kormányzóságban és al-Minieh körzetben, Libanontól északra. A projekt negyedik szakaszában július 18. és 24. között naponta mintegy 25 000 zacskó kenyeret osztottak szét a rászoruló szíriaiaknak, palesztinoknak és az Észak-Libanonban élő befogadó közösségnek, amiből 12 500 család részesült.

Forrás: [Saudi Arabia's fire forts, lava fields reflect features of the past](#)

Török források: „Észak-Irakban terrorista célpontokra mértek légicsapásokat” وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. július 28.

A török Védelmi Minisztérium bejelentette, hogy légicsapásokat mértek terrorista célpontokra az észak-iraki Kara, Kandil és Asszosz régiókban, és 25 helyszínt semmisítettek meg, köztük vezető személyiségek objektumait. A minisztérium a közösségi média fiókján közzétett közleményében azt írta, hogy a terrorista támadások megghiúsítása és a határbiztonság fenntartása érdekében az ENSZ Alapokmányának 51. cikkével összhangban hajtották végre az akciót. A csapások során barlangokat, óvóhelyeket, raktárakat és a terrorista vezetők által használt létesítményeket semmisítettek meg, közölték a források. A csapások számos terrorista likvidálását is eredményezték, áll a közleményben. „A terrorizmus elleni háborút országunk és nemzetünk biztonságának megőrzése érdekében eltökélten folytatjuk, amíg az utolsó terroristát is likvidáljuk” – fogalmaz a közlemény.

Forrás: [تركيا: تنفيذ غارات جوية على أهداف إرهابية شمال العراق](#)

Az izraeli Golán-fennsíkra mért csapás 11 embert ölt meg

Arab News, 2024. július 28.

Az izraeli hatóságok közlése szerint egy futballpályán végrehajtott rakétacsapásban legalább 11 gyermek és tinédzser életét veszítette. Ez a legsúlyosabb támadás az ország északi határa mentén egy izraeli célpontra az Izrael és a Hezbollah libanoni fegyveres csoport közötti harcok kezdete óta. Izrael a Hezbollahot hibáztatta az izraeli ellenőrzés alatt álló Golán-fennsíkon történt csapásért, de a libanoni szervezet tagadta az offenzívában való részvételét. Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök arra figyelmeztetett, hogy a Hezbollah „súlyos árat fog fizetni ezért a támadásért [...]”. Daniel Hagari, az izraeli hadsereg szóvivője a leghalálosabb izraeli civilek elleni támadásnak nevezte a csapást a Hamász október 7-i támadása óta, amely kiváltotta a gázai háborút. Azt mondta, további 20 ember megsebesült. „Kétségtelen, hogy a Hezbollah itt átlépte az összes vörös vonalat, és a válasz is ezt tükrözi majd” – mondta Israel Katz izraeli külügyminiszter. Hozzátette, hogy „közeledünk a pillanathoz, amikor egy teljes háborúval nézünk szembe.”

Forrás: [Strike on Israeli Golan Heights kills 11 and threatens to spark a wider war. Hezbollah denies a role](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Az infokommunikációs szektor fejlődik a leggyorsabban Oroszországban

Venyer Petrova, Kommersant.ru, 2024. július 29.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) szektora továbbra is dinamikusan fejlődik, mi több, gyorsabban nő mint maga az orosz gazdaság. Az első negyedévben a nagy- és középvállalatok által realizált termelési érték 1,7 ezermilliárd rubelt tett ki, ami 32,7%-os éves növekedést jelent. Az IKT szektor részesedése az összes termék és szolgáltatás volumenében 4,4%-ra nőtt. Az IT szektor, amely a fő hajtóerő, 58%-os növekedést mutatott, elérve a 792,4 milliárd rubelt. A szektorba történő beruházások 1,8-szorosára nőttek, 274,6 milliárd rubelt elérve. A munkavállalók száma 8,5%-kal növekedett, elérve az 1,5 millió főt, míg az átlagos bér 154,2 ezer rubel (kb 1620 euró) lett.

Forrás: [Сфера ИКТ растёт быстрее экономики](#)

Kedvezményesen üzletelhetnek az örmény üzletemberek Kínában

Armenpress.am, 2024. július 30.

Az örmény üzletemberek kedvezményes feltételekkel exportálhatják szolgáltatásaikat és termékeiket Kínába. A Nemzetközi Üzleti Kapcsolatok Támogatási Tanácsának elnöke, Mariam Manukyan, visszatérve Kínából, bejelentette az elért megállapodásokat. Az örmény delegáció, amely az elektrotechnika, az egészségügy és a borászat területén tevékenykedő cégeket is magában foglalt új kapcsolatokat létesített. Az örmény cégek kedvezményes feltételeket kapnak a kínai piacra való belépéshez és a nagy kiállításokon való részvételhez, mint például a China International Supply Chain Expo és a Shanghai Expo. A Tanács tájékoztató rendezvényeket és szemináriumokat szervez az örmény üzletemberek számára.

Forrás: [Армянские бизнесмены выйдут на китайский рынок на льготных условиях](#)

Belga cég végzi a grúziai Anaklia kikötő fejlesztését

Newsgeorgia.ge, 2024. augusztus 1.

A belga Jan De Nul cég lesz a nyugat-grúziai Anaklia mélytengeri kikötő építési projektjének kivitelezője a kikötő tengeri infrastruktúrájának tervezésére és építésére kiírt tender eredményei alapján. A cég a tervezés mellett végzi majd a meder mélyítését és hullámtörő építését. Irakli Kobakhidze grúz miniszterelnök kijelentette, hogy az Anaklia projekt fejlesztése az egyik legfontosabb prioritás. 2024 májusában az Anaklia kikötő 49%-os részesedését a kínai-szingapúri konzorcium, a China Communications Construction Company Limited (CCCC) és a China Harbour Investment vásárolja meg. Az első hajók 2029-ben érkeznek a kikötőbe, az első fázis kapacitása évi 600 ezer konténer lesz, a fejlesztés költsége pedig 600 millió dollár. A kikötő építése már majdnem tíz éve húzódik, korábban egy grúz-amerikai konzorciumot távolítottak el a projektől. A grúz ellenzék azonban szkeptikus: szerinte ugyanis Kína jogának biztosítása a kikötő fejlesztésére a grúz külpolitikai irányváltás folytatása. Az USA is aggodalmát fejezte ki, mivel a CCCC szerepel az amerikai pénzügyminisztérium szankciós listáján. A Transparency International Georgia a CCCC-t „kétes hírű vállalatnak” nevezi, amelyet többször is korrupcióval vádoltak.

Forrás: [Бельгийская Jan De Nul займется углублением дна в порту Анаклия](#)

Azeri gáz áramlik Szlovéniába augusztus 1-től

Lada Evgrashina, Trend.az, 2024. augusztus 2.

Az Azerbajdzsáni Állami Olajtársaság, a SOCAR augusztus 1-én megkezdte a gázszállítást Szlovéniába. A gázszállításokat a 2024 július 17-én aláírt, a gázellátási együttműködés bővítéséről szóló Egyetértési Nyilatkozat alapján végzik, amelyet a SOCAR és a szlovéniai földgázpiac legnagyobb szereplője, a Geoplin írt alá. A SOCAR és a Geoplin tovább kívánják fejleszteni a hosszú távú energetikai partnerséget. Így Törökország, Grúzia, Olaszország, Görögország, Bulgária, Románia, Magyarország és Szerbia mellett Szlovénia lesz a kilencedik ország, ahová az azeri gáz eljut. Az azeri gáznak köszönhetően Szlovénia további lehetőségekre tehet szert energiaellátása diverzifikálása szempontjából.

Forrás: [SOCAR начала поставки газа в Словению](#)

Türkmenisztán és Kirgizisztán megállapodott az áramellátásról

Central Asia News, 2024. július 26.

A Türkmen-Kirgiz Kormányközi Kereskedelmi, Gazdasági, Tudományos, Műszaki és Humanitárius Együttműködési Bizottság hatodik ülését rendezték meg a kirgizisztáni Cholpon-Ata városában. Sok egyéb mellett a találkozó központi témája a két ország közötti villamosenergiaellátás biztosítását érintő kérdések voltak. A kirgizisztáni találkozó során a felek megállapodtak abban, hogy Türkmenisztánból áramot importálnak Kirgizisztánba. Ezen kívül a felek felhívták a figyelmet az államközi kapcsolatok pozitív jellegére is. Valamint a Türkmen-Kirgiz Kormányközi Bizottság hatodik ülésének eredményei alapján ünnepélyes keretek között aláírásra került egy jegyzőkönyv is, melyben a Türkmenisztán és Kirgizisztán közötti 2025-re vonatkozó együttműködési projektek kerültek lefektetésre.

Forrás: [Туркменистан и Киргизия договорились о поставках электроэнергии](#)

Kazahsztán és Kína egyre szorosabb kapcsolatokra törekszik az agrárkereskedelemben is

Daryo, 2024. július 28.

Kazahsztán jelenleg a világ 25 legnagyobb élelmiszerexportőrének egyike, aminek köszönhetően az elmúlt öt évben Kazahsztán mezőgazdasági exportja megduplázódott, elérve az 5,4 milliárd dollárt. A közzétett hivatalos adatok szerint 2024 első öt hónapjában a Kína és Kazahsztán közötti kétoldalú mezőgazdasági kereskedelem 14%-kal nőtt, elérve az 540 millió dollárt, melyből a kazah export 380 millió dollárt tett ki. A jelentésből az is kiderült, hogy Kazahsztán elsősorban gabonát és olajos magvakat exportál Kínába. Ezzel a dinamikával összhangban és a bővülő kazah-kínai mezőgazdasági export mellett Peking és Asztana a kereskedelem megkönnyítése érdekében jegyzőkönyveket írt alá, amelyek 27 fajta mezőgazdasági termék exportját teszik lehetővé. Ezen kívül a kazah mezőgazdasági minisztérium megállapodást írt alá a kínai vám szolgálattal is, hogy egységesítsék a két országban érvényes állategészségügyi követelményeket feltételeit az állati eredetű termékek exportjára vonatkozóan.

Forrás: [Kazakhstan-China agricultural trade rises 14% in 2024, reaching \\$540mn](#)

Ashgabat és Ankara új közös projektek megvalósításáról tárgyalt

Central Asia News, 2024. július 29.

Az Ashgabat és Ankara közötti új közös projektek megvalósításáról tárgyalt Mekan Ishangulyev Türkmenisztán törökországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, aki személyes megbeszélést folytatott Ayşe Berris Ekinci török külügyminiszterhelyettessel. A megbeszélés során a felek megvitatták a Törökország és Türkmenisztán közötti kétoldalú együttműködések megerősítésének lehetőségeit. Továbbá a találkozó során Mekan Ishangulyev és Ayşe Berris Ekinci is kiemelt figyelmet fordított a két ország közötti politikai, kereskedelmi, gazdasági, kulturális és humanitárius együttműködések fejlesztésére, valamint előtérbe helyezték a Ashgabat és Ankara közötti energetikai és petrokémiai ágazatokban történő azonnali együttműködések és projektek elindításának szükségességét.

Forrás: [Ашхабад и Анкара обсудили реализацию новых совместных проектов](#)

Tádzsikisztán és Kirgizisztán rövid időn belül megállapodásra juthat a két ország közötti vitatott területek hovatartozásáról

Asia Plus, 2024. július 29.

A Tádzsikisztán és Kirgizisztán között régóta húzódozó határvita a Szovjetunió felbomlása óta mérgezte a két közép-ázsiai nemzet viszonyát, ami az elmúlt években gyakori összecsapásokhoz vezetett a közös határ mentén. A két ország között 2002-ben kezdődtek tárgyalások a 972 kilométernyi közös határszakasz rendezésével kapcsolatban. A Tádzsikisztán és Kirgizisztán közötti feszültség 2021-ig az öntözéssel, a csempészettel és az illegális határátlépésekkel kapcsolatos egyéb problémák miatt nyitott maradt. Ezen nyitott kérdések rendezése mellett Tádzsikisztán és Kirgizisztán 2021-től kezdve fokozatosan haladt a határviták kérdésének végső rendezése felé, hogy véget vessen a több évtizedes éles vitáknak azáltal, hogy fokozatosan megállapodott a korábban vitatott terület hovatartozásának kérdésében. A folyamatos tárgyalások eredményeként a Sughd tartomány fővárosában, Hudzsándban tartott sajtótájékoztatón Radzsabboj Ahmadzoda, Sughd kormányzója elmondta, hogy Tádzsikisztán és Kirgizisztán megegyezett a korábban vitatott terület 94%-nak a hovatartozásának kérdésében. Úgy gondoljuk, hogy a közeljövőben minden pozitívan fog megoldódni és hamarosan újra megnyílik a tádzsik-kirgiz határ, jelentette ki Ahmadzoda. A kijelentéssel kapcsolatban további pozitív előjel, hogy a Tádzsikisztán és Kirgizisztán közötti határviták kérdésével foglalkozó bizottságnak a két közép-ázsiai ország között különösen vitatott szakaszokkal – Chorkuh és Vorukh – is már vannak előre elkészített tervei, melyeket a Batken városában (Kirgizisztán) 2024. augusztusában megrendezésre kerülő ülés során elő is terjesztenek.

Forrás: [Tajikistan and Kyrgyzstan reportedly reach 94 percent agreement on border](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720